

Legendák földjén - Erdélyországban

HAT-16-01-0547

*„Hazát, hitet nem cserél az ember, amiként arcot sem.
Míndkett t seink hagyták ránk, s a h ség kötelez.”*

Bevezet

2010. október 18-án határozott a parlament arról, hogy minden magyarországi közoktatásban tanuló diák jusson el egyszer a határon túli magyarlakta területekre.

A HATÁRTALANUL! – tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek program keretében a 2016/2017-es tanévben iskolánk a Szegvári Forray Máté Általános Iskola és AMI 7. osztályos tanulóival öt felejthetetlen napot töltött el Erdélyben.

A legendák földjén – Erdélyországban elnevezés projektünkre 1 544 000 Ft támogatást kaptunk az utazás- és szállásköltség finanszírozására.

A projekt témája:

- Erdély megismerése a legendák és a valóság tükrében
- A határon túli magyarság és a megmaradásukért vívott küzdelmük

A projekt célja:

- A tananyag kooperatív módszerekkel történő ismeretbővítése
- Közös múltunk felkutatása, megismerése
- Erdély nevezetességeinek felfedezése
- Személyes kapcsolatok kiépítése magyar diákokkal

Várható eredmény:

- A nemzettudat erősödése
- Empátia, tolerancia a határon túli magyarság iránt
- A fennmaradásért vívott küzdelem megértése
- Hagyománytisztelet

El szó

„Magyar vagyok; lelkem, érzésem örökséget kapott, melyet nem dobok el: a világot nem szegényíteni kell, hanem gazdagítani. Hogy szolgálhatom az emberiséget, ha meg nem rözök magamban minden színt, minden kincset, ami az emberiséget gazdagíthatja? A magyarság színét, a magyarság kincsét! De mily balga volnék, ha ugyanakkor más színt, más kincset el akarnék venni, vagy meggyengíteni!

Én hiszek a testvériségben: a színek együtt adják ki a képet, a hangok együtt adják a koncertet. Nemzet ne a nemzet ellen harcoljon: hanem az ellen, ami minden nemzet nagy veszélye: az elnyomás és a rombolás szelleme ellen! Micsoda leckét kaptunk ebb l éppen mi, magyarok!”

1

(Babits Mihály: Örökkék ég felh k mögött)

¹ Térkép forrása: <http://www.magartudat.com/trianon-92-mi-lesz-a-100-evfordulon/>

A tanulmányi kirándulás programtervezete

1. nap: Szegvár – Fábiánsebestyén – Méhkerék - Nagyszalonta – Király-hágó – Kolozsvár – Torda - Parajd – Gyergyóújfalu
 - tervezett indulás 4.00 óra
 - Arany János életének és munkásságának felidézése szül. helyén
 - a Király-hágó természeti csodáinak megfigyelése, a hágó szerepe a történelemben
 - Hunyadi Mátyásra emlékezünk a lovas szobránál egy monda dramatizálásával és Arany János: Mátyás anyja cím. ballada felidézésével
 - Útközben érintjük a Tordai-hasadékot, meghallgatjuk a keletkezéséről szóló mondát
 - Parajdon a sóbányászat történetével ismerkedünk meg; kvíz-kérdések a sóhoz kapcsolódóan
 - Gyergyóújfaluban a szállásadók köszöntése, a szállások elfoglalása

2. nap: Gyergyóújfalu – Gyergyószentmiklós – Teker -patak – Gyilkos-tó – Békás-szoros
 - a helyi Elekes Vencel Általános Iskola 7. osztályosainak felkeresése, az ajándékok átadása
 - Gyergyószentmiklóson látogatás a Tarisznyás Márton Múzeumban és a helyi örmény katolikus templomban
 - Gyalogtúra a Sűgő-barlanghoz túravezet. vel
 - Séta a Békás-szorosban, a mészk. völgy keletkezésének, növény- és állatvilágának bemutatása

3. nap: Gyergyóújfalu – Libán – Zetelaka – Székelyudvarhely – Szejkefürdő – Farkaslaka – Korond
 - Libánon az andezit k. bánya megtekintése, a vulkanikus folyamatok és a hegységképz. és felidézése
 - Zetelakán megálló a víztározónál
 - Székelyudvarhelyen a vasszékely szobor megtekintése
 - Szejkefürdőn a székely kapusoron áthaladva Orbán Balázs sírjának megkoszorúzása, a székelyek eredetéről szóló legenda felidézése

- Farkaslakán megemlékezünk Tamási Áronról, a trianoni emlékműnél a történelmi Magyarországra emlékezünk
- Korondon egy helyi vezető segítségével felkeressük a fazekasműhelyt, ahol lehetőség lesz korongozásra, illetve a taplászalműhelyben teszünk látogatást.
- Este a Katorzsa táncegyüttes tagjaival erdélyi és moldvai táncokat tanulunk.

4. nap: Gyimesbükk – Csíksomlyó – Madéfalva

- Az ezeréves határ felkeresése; látogatás a 30. számú vasúti pályaházban kialakított múzeumban; séta a Rákóczi-várhoz
- Csíksomlyói Mária kegytemplom felkeresése; séta a nyereghez, a Barátok feredjénél pihenés
- A madéfalvai kronogramma megfejtése, emlékezés a székely áldozatokra
- Búcsúest a helyi diákok, szállásadók részvételével

5. nap: Fehéregyháza – Segesvár – Vajdahunyad – Déva – Arad – Nagylak – Szeged – Fábiansebestyén – Szegvár

- Emlékezés az 1848/49-es szabadságharc júliusi csatájában elesett honvédekre
- Segesvár középkori belvárosában, a Drakula - ház, a Fedett-torony felkeresése
- a vajdahunyadi vár előtt felidézük a Hunyadi-család történelmi jelentőségét
- „magos Déva várához” fogaskerek felvonóval jutunk fel
- Aradon megemlékezünk az 1848/49-es szabadságharcot követően kivégzett tábornokokra; felkeressük a Megemlékezés Parkjában a Szabadság szobrot.
- hazaérkezés az esti órákban

Kísérő tanáraink: Faragó M. Ferenc – intézményvezető (Fábiansebestyén)

Mélykútiné Németh Kornélia – ének-zene, citeratanár (Fábiansebestyén)

Sárközi Zsófia – tanító (Fábiansebestyén)

Rapiné Nagy Andrea – osztályfőnök (Fábiansebestyén)

Ternainé Kovács Anna – intézményvezető-helyettes, tanító (Szegvár)

Rozgonyi Zoltán – osztályfőnök (Szegvár)

Részt vevő tanulók száma: 47 fő

*„A madárnak szárnya van és szabadsága,
az embernek pedig egyetlen szül földje”*

(Tamási Áron)

2015. december –2016. január

Miért éppen Erdélyt választottuk? Különböz válaszokat adhatnánk erre a kérdésre, hiszen, ha csak az lett volna a célunk, hogy találkozassunk határon túl él magyarokkal, akkor, - sajnálatos módon – bármelyik égtáj felé elindulhattunk volna. Szerettünk volna olyan helyre elutazni, ahol a saját szemünkkel láthatjuk, megtapasztalhatjuk, milyen határon túli magyarként megélni a mindennapokat, rizni és ápolni a hagyományokat, ahol betekintést kaphatunk arról, milyen magyarnak lenni.

Az osztály néhány tanulója már járt Erdélyben, s olyan csodákról meséltek, amiket szerettünk volna mi is a saját szemünkkel látni. Mert Erdély, ahogyan Móricz is nevezte, maga a tündérgert. Középkori várkastélyok, történelmi és irodalmi emlékhelyek, mesebeli falvak, leny göz természeti szépségek, a Kárpátok vadregényes tájai, történelmi legendáink helyszínei, a kürtös kalács illata egyt l egyig hívogatóan hatottak ránk. Egy szóval: látni akartuk mindezeket. Természetesen mindenhova nem lehet eljutni öt nap alatt, de ha már azt elértük, hogy „beleszagolhatunk” Erdély illatába, akkor remélhet leg néhányan családjukkal visszatérnek majd ide, s együtt fedezik fel a legendák földjének további titkait.

A HATÁRTALANUL- tanulmányi kirándulás hetedikeseknek pályázatot a Szegvári Forray Máté Általános Iskola és AMI 7. osztályosaival, osztályf nőkkel, Rozgonyi Zoltán tanár úrral és Ternainé Kovács Anna tanítón vel együtt készítettük el. Az el z tanévekben mindkét iskola diákjai és nevel i sikeres pályázatokat nyújtottak be, így az tapasztalataikat is felhasználva fogtunk neki a nagy munkának.

2016. április

Nagy örömmel értesültünk a benyújtott pályázatunk sikeréről: egy év múlva utazunk a legendák földjére, Erdélybe!

A nyári hónapok az utazásra való felkészülésről szóltak. A felkért kísérő tanárok nagy lendülettel vetették bele magukat a szervezésbe, a tervezett programok megvalósításának lehetőségeibe.

2016/2017-es tanév

Talán ezt a tanévet vártuk a legjobban, hiszen már tudtuk, utazunk Erdélybe. Újra átnéztük a kirándulás tervezett programját, megalakítottuk a csoportokat, kiosztottuk a feladatokat. Mindenkinek jutott valami tennivaló, hiszen rengeteg munka várt még ránk. Volt, aki az anyaggyűjtésben vett részt, volt, aki a táblákhoz készített rajzokat, mások számítógépen elkészített prezentációkat mutattak be, amelyeket nagy érdeklődéssel figyeltünk.

I. EL KÉSZÍT SZAKASZ

EI készítt tevékenység

2017. január – április

„ rizzük meg emlékeinket,
gy jtsük össze töredékeinket,
nehogy végleg elveszenek
s ezáltal is üresebb legyen a múlt,
szegényesebb a jelen, s kétesebb a jöv .”
(Ipolyi Arnold)

Az el készítt tevékenységeket ezekben a hónapokban kezdtük el. Osztályf nöki, történelem, magyar és földrajz órákon megnéztük azokat a PPT-s bemutatókat, amelyeket kísér tanáraink készítettek Erdély földrajzáról, történelmér l és a székelyek eredetér l.

Ezektől megtudhattunk néhány érdekes információt Erdély természeti adottságairól, mikor és milyen körülmények vezettek oda, hogy az els világháborút követ en elszakították ezt a területet Magyarországtól. Mi már szerencsére el sem tudjuk képzelni, mit érezhettek akkor az emberek, hogyan élték meg a szül hazától való elszakítottságot. Szomorú volt tudomásul venni, hogy Trianonban, a „négy nagy” nem vette tudomásul a nemzeti érdekeket. A székelyek eredetér l mondákat dolgoztunk fel magyar órákon és megismerhettük a székelyek által tisztelt Csaba királyfiról szóló történeteket. Rajzokat készítettünk a székelyek jelképeiről (nap, hold, csillag). Ajándékokat készítettünk a gyergyóújfalui hetedik osztályosok és osztályf nöjük számára.

A bemutatók alatt szorgalmasan jegyzeteltünk az „erdélyes füzetünkbe”, mert tudtuk, hogy szükségünk lesz rá a kés bb megrendezésre kerül Ki tud többet Erdélyr l? vetélked nkön.

2017. április 24.

*„Maradj h séges a földhöz,
maradj büszke, egyenes és bátor,
maradj tiszta, romlatlan lélek,
és ne fordulj, ne fordulj,
ne fordulj el szül hazádtól!”*

Elérkezett az id , hogy számot adjunk eddig megszerzett ismereteinkr l. Megrendeztük a Ki mit tud Erdélyr l? elnevezés vetéked nket. Ismét csoportokat szerveztünk. A feladatlapon 16 feladatot kellett megoldanunk. Segítségünkre volt az „erdélyes füzetünk” valamint a tanulói táblagépek. A feladatok megoldása során nemcsak átismételtük eddig szerzett ismereteinket Erdélyr l, hanem új információk birtokába is jutottunk. Kerestünk „legeket” Erdélyb l, román településneveket fordítottunk vissza magyarra, néhány szót megtanultunk székelyül és felelevenítettük a római számokról az ismereteinket.

A „verseny” jó hangulatban telt, lelkesen dolgozott minden csapat, pedig tétje csak annyi volt, hogy még több ismeret birtokába jussunk. A feladatok megoldását közösen megbeszéltük, majd újabb célfeladatokat jelöltünk ki.

El készít óra

2017. május 10.

„Tiszteld a múltat, és éltesd tovább!”

(Kőrösi Csoma Sándor)

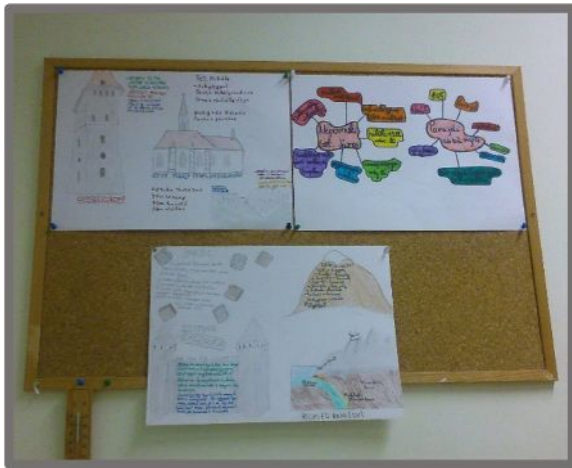
Az el készít tevékenységhez kapcsolódva - KIP - módszert (Komplex Instrukciós Program) alkalmazva - két osztályfőnöki órát tartottunk. Munkánkat Karinthy Frigyes által megfogalmazott „nagy gondolat” vezérelte: *„Nem mondtam ki azt a szót soha. És most már nem is tudom kimondani, csak ennyit: valami fáj, ami nincs... Ha ezt hallod majd: Kolozsvár, és ezt Erdély, és ezt Kárpátok – meg fogod tudni, mire gondoltam...”*

A csoportfeladatok során ízelít kaptunk a 20. század eleji történelmi múltunkról, nemzeti hagyományainkról, igyekeztünk megérteni a határainkon túl él magyarok fennmaradásukért vívott küzdelmeit.

A feladatok megoldásához szükség volt a kreativitásunkra, a fantáziánkra, az önálló ismeretszerzési képességünkre. A tanulói táblagépek segítségével csomagolópapírra dolgozva felvázoltuk Erdély körvonalát, bejelöltük a tervezett állomásokat, jelképeket, címereket rajzoltunk, nevezetességeket, híres embereket kerestünk, számoltunk, fogalmazást írtunk, gyakoroltuk a rovásírást, erdélyi viseletekkel, hagyományokkal ismerkedtünk.

Az elkészült munkák egy részlete

2017. május 13.

Látogatóban a Magyarság Házában

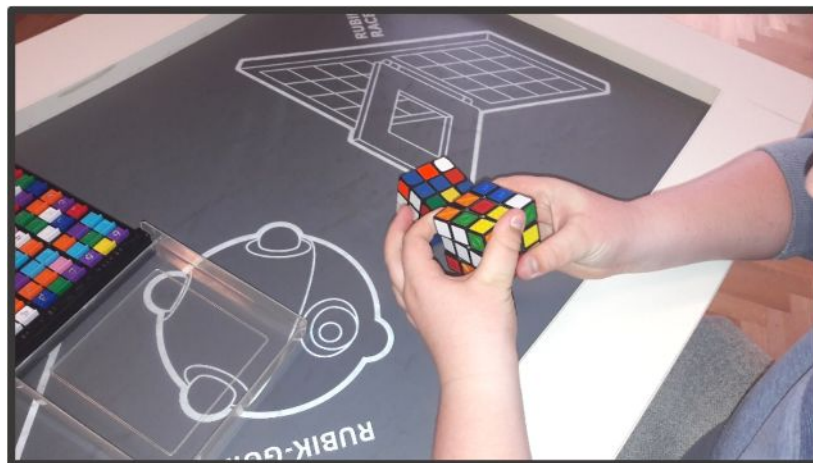
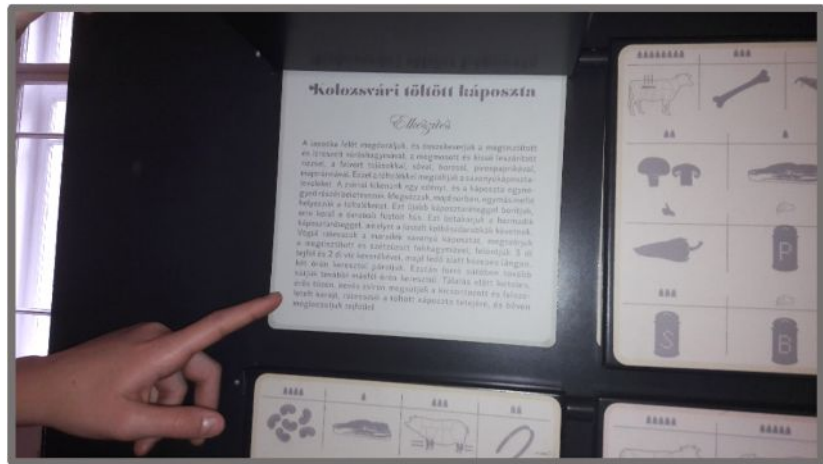
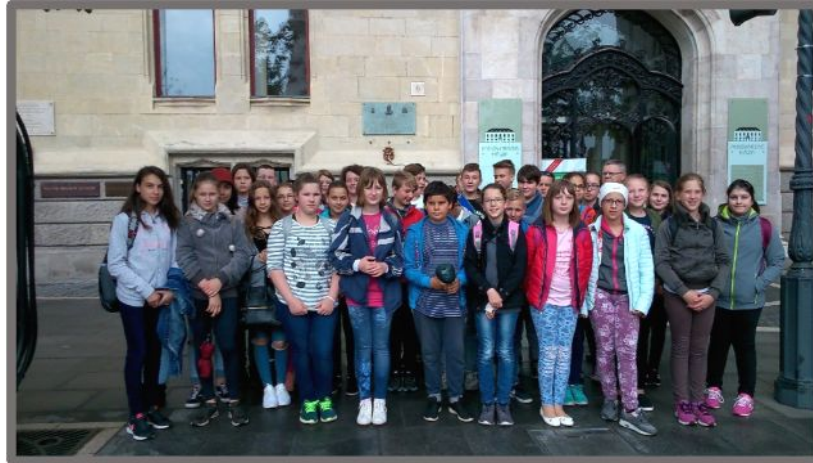
A pályázatban vállaltuk, hogy látogatást teszünk a Magyarság Házában. Erre egy szombati napon került sor. Sajnos, anyagi okok miatt nem mindenki tudott részt venni a kiránduláson, de a megjelentek nagyon jól érezték magukat.

A Magyarság Háza Budapesten, a Budai Várban, közvetlenül a Mátyás templom mellett található egy nagyon szép emléképületben, a Szentháromság téren. 2011-ben döntött arról a Magyar Kormány, hogy ebben az épületben alakítja ki a külföldi magyarság központi találkozóhelyét, a Magyarság Házát. A létrehozók célul tűzték ki az egységes magyar kultúra, nemzeti értékeink, hagyományaink bemutatását.

A kiállítás számos interaktív eszközzel, látványos bemutatókkal segíti érthetővé tenni, mit jelent magyarnak lenni. A Mi, magyarok kiállítás 18 termen keresztül mutatja be, mit adott a világnak a magyarság. Kosztolányi Dezsa által kiválasztott tíz legszebbnek tartott szó adja a terem tematikáját. Az első termekben a magyar nyelv kialakulásával, nyelvtörténeti emlékekkel ismerkedhettünk meg. Fülhallgatók segítségével meghallgattuk, hogyan beszélnek a székelyek, a csángók vagy éppen a palócok. A Kárpát-medence természeti kincsei után a gasztronómia világa csöppentünk. Számos kiforgatható lapon keresgeltünk Erdélyhez kapcsolható ételeket, különlegességeket. Az egyik kis teremben számítógépen keresztül magyar ételeket lehetett kirakni puzzle-ből.

A fiúknak legjobban a Kard terem tetszett, ahol rögtön kaptak a teremről ajánlatán, miszerint magukra ölthették a huszáröltözetet, és egy életnagyságú, fából készült lovon pózoltak a fényképezőgépek lencséi előtt. A terem végigjárása közben meg-megpihentünk egy-egy kis fülkében, ahol részleteket néztünk híres magyar filmekből. Az irodalom és történelem termeket elhagyva beléptünk a tudomány és a sport világába. A marsjáró mindenki érdeklődését felkeltette, ahogyan a logikai játékok sora is. Míg egyesek a bős kockával, kígyóval és egyéb fejtörőkkel küzdöttek, addig a fiúk ismét magukra találtak: hatalmas gombfoci (szektorlabda) csatát vívtak.

Nehezen hagytuk ott a kiállítást, de tartani kellett magunkat az eredeti tervünkhöz, miszerint látogatást teszünk a Természettudományi Múzeumban is.

II. TANULMÁNYI KIRNDULÁS

ÚTINAPLÓ

*„A magyar Ég mindig fölöttünk ég,
a magyar föld mindig alattunk porzik,
aki ezt elfelejti, az nincs már otthon...”*

(Kohér László)

Első nap

2017. május 23.

Végre elérkezett a várva várt nap. Kedden kora reggel, 4 óra 20 percre kellett az iskola elé mennünk. A korai óra ellenére úgy t nt, mindenki friss, izgatottan vártuk, hogy megérkezzen a busz a szegvári társainkkal. Amíg a buszra vártunk, ellen riztük a csomagjainkat, kihoztuk az iskolából az ajándékokat. A busz megérkezésekor a buszvezet k segítségével bepakoltunk, beraktuk a szül k felajánlásaiból kapott zöldség, gyümölcs dobozokat, amikkel a szállásadóinknak kedveskedtünk.

A szül kt l való búcsúzkodás után a határ felé vettük az irányt. Szinte észrevétlenül jutottunk át a határon, és kis id múlva már Arad belvárosában találtuk magunkat. Az eredeti útvonaltervünkön menetközben kis változtatást kellett végrehajtani. Az autóbuszvezet k (Anti bácsi és Csaba) a kirándulás megvalósítását segít Misi bácsival úgy döntöttek, hogy jobb lenne, ha megcserélnék az első és utolsó napi programjainkat.

Aradon felkerestük az 1848/49-es szabadságharc vértanúinak emlékm vét, ahol Panna olvasta fel Wass Albert: Üzenet haza cím versét, Kata és Petra pedig elhelyezték a koszorút. Az emlékm t l a Megbékélés parkjába mentünk, ahol megcsodáltuk a Szabadság szobrot.

Dévára 11 óra körül érkeztünk. Szerencsére keveset kellett várni a belép k megvásárlására, így könnyen feljutottunk a fogaskerek felvonóval „magos Déva várába”.

A várban sétálva felidéztek K mives Kelemenné balladáját, de hiába kerestük a várfalában a nyomokat, nem találtunk rá. Kellemes két órát töltöttünk a várban. A következő megállónk Vajdahunyadon volt. A tervünk az volt, hogy bemegyünk a várba, de rengetegen voltak, így kénytelenek voltunk lemondani a látogatásról. A vár előtt függetlenül meghallgattuk Berni beszámolóját a Hunyadi-család történelmi jelentőségéről és kívülről megcsodáltuk a vár építészeti különlegességeit.

A délután nagy része utazással telt. Elmúlt 7 óra, mire Segesvárra érkeztünk. A történelmi belvárosban felkerestük Drakula házát, a Fedett lépcsősort, és felidéztek a gróf életéhez kapcsolódó legendákat.

Fehéregyháza mellett a forgalmas főút szélén találtunk rá az 1848/49-es szabadságharc júliusi csatájában elesett honvédek kegyhelyére. Itt elhelyeztük iskolánk szalagját, valamint beszélgettünk Petőfi és Bem János csatáiról.

Gyorsan leszállt a nap, este tíz óra is elmúlt mire Gyergyóújfaluba érkeztünk, a szállásunkra. Kíváncsian vártuk, hol fogjuk eltölteni a következő négy éjszakát.

Fáradtan, de annál éhesebben vetettük magunkat a forró tésztalevesre és a tölteletes káposztára.

Telecabina Deva

Bilet Copil - Student

Valabilitate: 23/05/2017

Acest bilet este valabil doar

pentru 1 intrare/intrari!

Pret: 5.00 RON

Az előző napi fárasztó utazást még ki sem pihentük, amikor a bőséges reggelit követően reggel 7 órakor útra készen álltunk, hogy ellátogassunk a helyi Elekes Vencel Általános Iskola 7. osztályosaihoz és tanáraihoz. Kíváncsian vártuk a találkozást, hiszen most kerülhettünk először „testközelbe” székely gyerekekkel.

Az iskola előtt az igazgató úr és az osztályfőnök fogadott bennünket. Miközben az emeleten lévő osztályterembe tartottunk, néhány szóban bemutatta az igazgató úr az iskolát. A terembe belépve 20, tőlünk nem kevésbé meglepett hetedikessel találkoztunk. Az első néhány perc után feloldódtunk mindannyian, és hamar beszélgetés alakult ki az iskolák diákjai között. A házigazdák PPT-s bemutatóval készültek, amelyből megtudhattuk, milyen az iskolai élet, majd a szegvári és a fábiánsebestyéni iskola mutatkozott be. A helyi tanulók idézeteket olvastak fel Sütő András Ábel a rengetegben című művéből, majd Wass Albert verseket idéztünk fel. A szegvári gyerekekkel együtt átadtuk a saját készítésű ajándékainkat a tanulóknak, majd az iskola sportpályáján egy rövid, de annál izgalmasabb focimeccsen szurkolhattunk. Sajnos, hiába vannak mindkét iskolában igazolt focisták, azért a gyergyói gyerekektől csúnya vereségeket szenvedtünk. A kedvünket azonban semmi sem ronthatta el, így azzal vettünk búcsút tőlük, hogy az elkövetkezendő napokban még lesz lehetőségünk találkozni.

Az iskolát elhagyva csatlakozott hozzánk Laci bácsi, aki a nap hátralévő részében túra- és idegenvezetőnk volt. Személyében egy igazi, vérbeli székely embert ismerhettünk meg, a székelyek jellegzetes humorával, ízes beszédével és pozitív életszemléletével együtt. A Sűgő-barlang felé vezető gyalogtúránk során sok érdekes és „ijesztő” történetet mesélt a Gyergyói-havasok világáról. A barlanghoz vezető út felénél lévő pihenőháznál előadást tartott a vidék növény- és állatvilágáról. A barlanghoz kevésbé hosszú, inkább kimerítő gyaloglás után jutottunk fel. Néhányan kaptak fejlámpát, de akinek nem jutott, az sem esett kétségbe, hiszen a modern technikát látva vetve, a telefonjukkal világítottak a barlangba érve. Aztán egyszer csak Laci bácsi megkért mindenkit, kapcsolja le a világítást. Na, akkor „megláthattuk”, milyen is az a bizonyos vaksötétség. Lélegzet visszafojtva hallgattuk a barlang neszeit, s persze közben egy-egy ijesztő hang is elhagyta néhányunk száját. Nagyon jól szórakoztunk.

Gyergyószentmiklóson meglátogattuk a Tarisznyás Márton Múzeumot, ahol felfeként a gyergyói vidék néprajzi hagyományait bemutató kiállítás látható, de emellett a magyar Természettudományi Múzeum anyagából is találtunk ismerős darabokat.

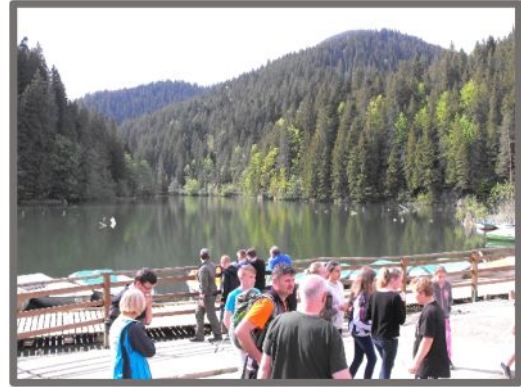
Az örmény katolikus templomban Zárug Aladár (Ali bácsi) templomgondnok ismertette a templom és a gyergyói örmények történetét, majd a kérdéseinkre adott válaszokat követően sikerült rábírunk arra, hogy énekeljen nekünk örményük egy dalt.

A délutánt a Gyilkos-tónál és a Békás-szorosnál töltöttük. Laci bácsi aprólékosan elmagyarázta nekünk a nemzeti park történetét. A Gyilkos-tó keletkezéséről szóló általunk elmondott legendát kiegészítette a valós történettel. Kissé borongós, és sötét volt, de ez sem akadályozott meg bennünket abban, hogy gyönyörködjünk a néhol 2-300 méter magas sziklafalakban.

Este fél 7 körül értünk vissza, majd vacsora után kaptuk a hírt, hogy fél 9-re várnak bennünket a helyi közösségi házban a Katorzsa néptáncgyűttes tagjai. Az együttes néhány fiatal tagja köszöntött bennünket. Bemutattak néhány táncot, majd közös táncra hívtak bennünket. A kezdeti visszafogottságunk hamar elmúlt, hiszen majd másfél órán keresztül roptuk ki így, ki úgy, de nagyon lelkesen az erdélyi és moldvai táncokat.

Ismét kellemesen elfáradva, de nagyon jó érzéssel tértünk nyugovóra.

Harmadik nap

2017. május 25.

Annak ellenére, hogy az előző napi események miatt megint nem kerültünk éjfél előtt ágyba, frissen ébredtünk, hogy fél 7-kor indulásra készen állhassunk. Úti célunk Parajd volt. Sajnos az időjárás nem kedvelt bennünket, egész nap hol esett az eső, hol sütött a nap. A tervezett programhoz képest ismét változtatni kellett, hogy az utolsó napon időben, még este 11 óra előtt hazaérhessünk. Így megint egy hosszabb utazással indult a napunk.

8 óra körül, nyitásra értünk a parajdi sóbányához. A belépőjegyek megváltását követően beszálltunk a várakozó bányabuszba, amely levitt bennünket a bánya látogatótermébe. Közel 1200 méteres alagúton jutottunk le 120 méter mélységbe. Nagyon kíváncsiak voltunk, mi vár ránk lent. Az első, ami mindenki számára egyértelmű változás volt, az a tiszta levegő, aminek az asztmás betegséggel küszködő társaink kifejezetten örültek. A bánya, valamint a só történetéről Nóri és Dorka tartott beszámolót, miközben megcsodáltuk az ökonomikus szentélyben Nepomuki Szent János szobrát és a bányászati eszközöket bemutató kiállítást.

Több mint 2 órát töltöttünk a bányában, majd indultunk tovább Korondra. Korondon ismét egy idegenvezetővel töltöttük az időt. A csoport két felé válva látogatta meg a Kézmeszáros Élményhelyt (fazekasműhely), ahol magunk is a korongok mögé ülhattünk, hogy elkészítsük életünk első fazekas termékét. Na, és hogy ez éppen Korondon készült, igazán felbecsülhetetlen értékét vette mindannyiunk alkotását. Amíg a csoport egyik fele a kezűgyességét és kitartását tette próbára, addig a többiek tettek egy nagy sétát a településen. Idegenvezetőnk megmutatta a jellegzetes székely kapukat, mesélt a rajtuk látható díszítőmotívumokról. Megtudhattuk, milyen üzeneteket közvetítettek a régmúltban az arra járók és a falusiak számára: a család foglalkozása, vallása, anyagi helyzete. Falusétánk végén érkeztünk el az egyetlen, ma még működő tóplásműhelybe, ahol megtudtuk, milyen hosszadalmas és fáradságos munkával gyűjtik össze a közeli és távoli erdőkből a megfelelő minőségű tóplógombát. Kaptunk egy kis bemutatót is abból, hogyan készítik el a gombát, hogy kalapot, táskát, egyéb dísz tárgyakat készítsenek belőle.

A csoportok cseréjét követően lehetőségek voltak tovább nézelni a településen, vásároltunk az otthoniaknak emléktárgyakat.

Fábián Mihály juhsajt-, juhtúró- és ordakészítőműhelyében szerencsénk volt megkóstolni a helyi különlegességeket. Többet vásároltak sajtot vagy házi készítésű áfonya-, csipkebogyó- és somlekvárt.

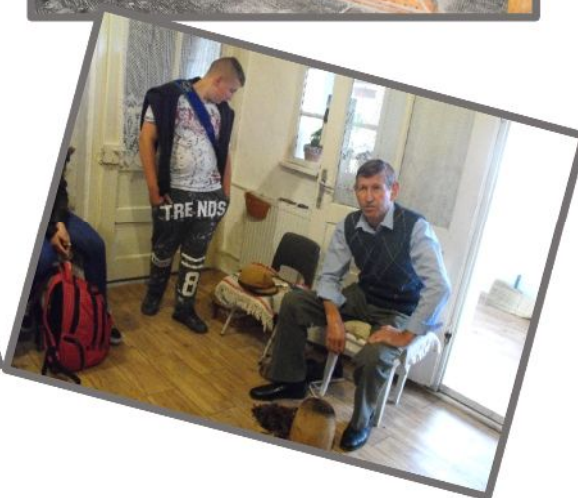
Farkaslakán felkerestük Tamási Áron sírhelyét. A koszorú elhelyezése előtt Anna mondta el Kányádi Sándor Tamási Áron sírjára című versét, majd a trianoni emlékműnél elhelyeztük nemzeti szín szalagjainkat. A történelmi Magyarország körvonalát kialakítva elénekeltük a Boldogasszony, anyánk kezdet dalt.

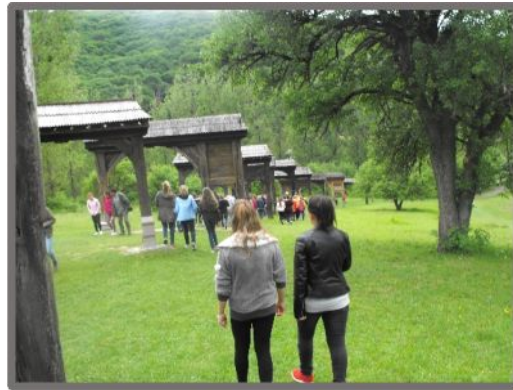
Szejkézfürdőnél a székely kapusoron áthaladva feljutottunk Orbán Balázs néprajzkutató sírjához. Julcsi felolvasta a székelyek eredetéről szóló legendát, elénekeltük a székely himnuszt, majd elhelyeztük a nemzeti szín szalagunkat.

Székelyudvarhelyen kis időt sétáltunk a városban, és megkerestük a vasszékely szobrát, ahol csoportképet is készítettünk.

Ez a nap is jól telt, jóízűen fogyasztottuk el a vacsorát. Bár a sós, zöldséges paradicsomleves lehet, hogy nem válik kedvencünké, de a rakott krumpli és a házi készítésű darázs-fészek feledtette velünk a leves érdekes ízét.

Vacsora után folytattuk az útinaplónk írását, rajzoltunk, feladatokat oldottunk meg.

Negyedik nap

2017. május 26.

Ma reggel nem kellett korán kelniünk, így kipihenten indulhattunk útnak Gyimesbükkre, az ezeréves határhoz. Noha az id járás nem fogadott kegyeibe, az es ellenére nagyon vártuk ezt a napot is. Körülbelül 2 órai buszozás után érkeztünk meg a történelmi Magyarország legkeletibb vasúti rházához, a 30. számúhoz.

A helyszínen már várt bennünket Bilibók Ágoston bácsi, aki meghallgatta gy jt munkánkat a Rákóczi-várként ismert rtoronyról és a Magyar Királyi Államvasutak rházáról. A beszámolót megzavarta ugyan két átvonuló vasúti szerelvény füttye, de örömmel vettük, hogy egészen közels l láthattunk több tíz vagonból álló szerelvényt.

Az el adást követ en Ágoston bácsi tartott részletes, mindenre kiterjed el adást az rházban kiállított vasúti emlékekr l. Mivel az es folyamatosan, kisebb – nagyobb intenzitással esett, az javaslatát is figyelembe véve, nem próbálkoztunk feljutni a vár csúszós lépcs in. Kárpótlásul leengedett bennünket a bunkerbe, amely a 2. világháború idején nyújtott menedéket a támadások elkerülése során. Nagyjából 2 óra elteltével búcsút vettünk Gyimesbükk t l, és folytattuk utunkat Csíksomlyó irányába.

A buszon utazva hallgattuk meg a csángó magyarok történetér l, hagyományairól készített beszámolót, majd Nelli néni segítségével székely és csángó népdalokat énekeltünk citerakísérettel.

Mire Csíksomlyóra érkeztünk már szakadt az es . Mindenki el készítette az eserny jét vagy az es kabátját. A kegytemplom felé haladva volt szerencsénk látni a „kicsengetést”, amelyr l az el z napokban a szállásadóink meséltek.

A Mária kegytemplomba lépve mindenki elcsendesedett, átéreztük a hely rendkívüli auráját. Érdekesség, hogy volt, akinek az öt nap során csak a templom el tt volt térer a telefonján. A templomban megcsodáltuk a díszítéseket, a falfestményeket, majd a padokba beülve mindenki gondolataiba mélyedt. Az egyik társunk felolvasta a hársfából faragott Mária kegyoszobor legendáját, majd a szoborhoz vonultunk, hogy fohászat, kérését mindenki el tudja mondani. A padokba visszaülve Nelli néni és Julcsi szólóénekeivel kísérve elénekeltük a Boldogasszony, anyánk kezdet dalt. Jól es érzés járta át a lelkünket, hogy a templomban lév látogatók is áhítattal hallgatták végig a rögtönzött produkciónkat.

A buszra visszazállva, és mert az es továbbra sem hagyott alább, meghallgattuk a pünkösdi szombatján tartott körmenet történetét és a búcsújárás hagyományos sorrendjét, illetve Dr. Székely Zsuzsanna Csíksomlyói legendáját.

Madéfalva felé folytattuk utunkat. Az 1764. január 7.-ei tragikus eseményre emlékezve megálltunk az emlékoszlopnál, hogy megemlékezzünk egy koszorú elhelyezésével a székely áldozatokról. Közösen próbáltunk megbirkózni az emlékmű kronogrammájával, hogy megfejthessük a római számok rejtélyét.

Gyergyóújfaluba tartva megálltunk a zetelaki víztározónál. Réka eladása az árvízvédelem és a folyószabályozás jelentőségéről szólt, Feri bácsi pedig elmondta, milyen elnevezések vannak a víztározónak. Néhány percre megálltunk a libáni andezitkő bányánál is. Mivel már közeledett az este, az ott folyó külszíni fejtési munkálatokat nem láttuk, de a csoport bátrabbjai – akik nem féltek az esztől – a buszról leszállva összeálltak egy fénykép erejéig.

A szállásra visszatérve a vulkánok működéséről és felépítéséről készített hiányos rajzot egészítettük ki, majd az erdélyi húsgombócossal csorba leves és sült csirke elfogyasztása után búcsút vettünk a gyergyóújfalui barátainktól a közösségi házban tartott közös citerás énekléssel.

Ötödik nap

2017. május 27.

Szomorúan vettük tudomásul, hogy az utolsó reggelinket fogyasztjuk a szállásadóinknál. Csomagjainkat utoljára ellenőriztük, majd 6 órakor búcsút intettünk Gyergyóújfalunak.

Kolozsvár felé haladva betértünk Szovátára, ahol felkerestük a Medve-tavat. Nem igazán láttuk, hogy egy kiterített medvebőrhöz hasonló lenne az alakja, de mindenesetre érdekes látvány volt. Bucsin – tetűn megálltunk egy csoportkép elkészítésére.

A hosszúnak ígérkezett utat pihenéssel majd Nelli néni vezényletével énekléssel töltöttük. A délelőtti órákban érkeztünk meg Kolozsvár főterére, a Szent Mihály templom szomszédságába. Mátyás király szobrát sajnos nem tudtuk megkoszorúzni, mert egy szabadtéri rendezvény miatt körbekordonozták. A szobor mellett eladtuk a függetlenül eladott dramatikusságunkat, amely a pórus járt kolozsvári bíró történetét dolgozta fel, és meghallgattuk Bogi előadásában Arany János Mátyás anyja című balladáját. A szobor megcsodálása után bementünk a Szent Mihály templomba. Mivel még hosszú út állt előttünk a Mátyáshoz kapcsolódó keresztrefejtvenyt a buszon töltöttük ki.

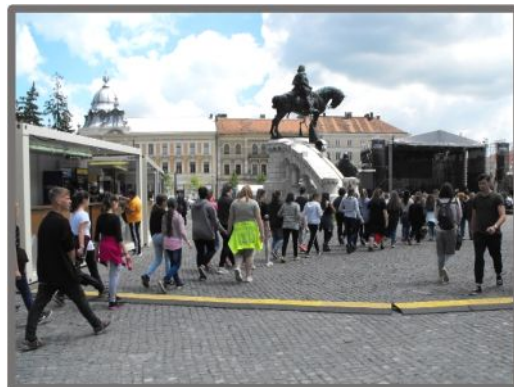
A hazafelé tartó utunk a tordai hasadék mellett vezetett. A hasadékot ugyan csak az autóbusból láthattuk, de Iza felolvasta a hasadék keletkezéséhez fűződő Szent László legendát.

A Király – hágón álltunk meg pihenni. Itt volt lehetőség arra, hogy az utolsó néhány lejünket elkölthessük és fényképeket készíthessünk „Erdély kapujáról”. Fagyizás közben beszélgettünk a hágó földrajzi, gazdasági és történelmi szerepéről.

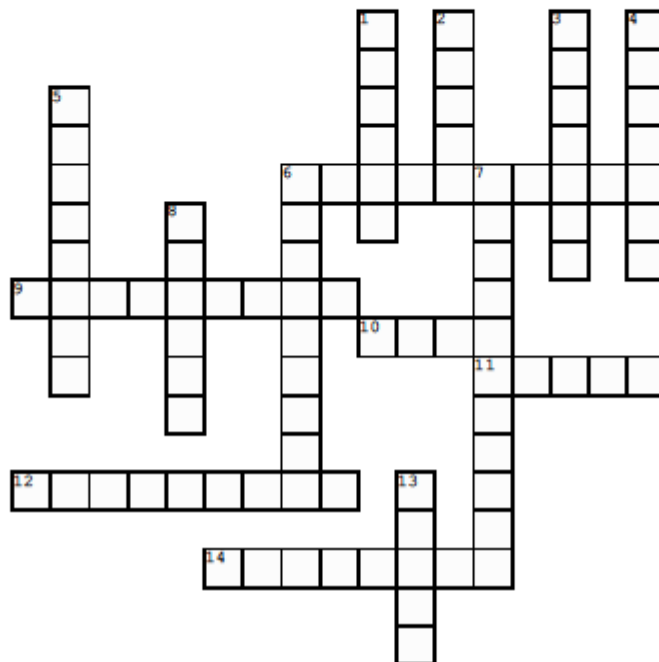
Erdélyi utazásunk utolsó állomása Nagyszalonta volt, Arany János szülő városa. Délután fél négy volt mire megérkeztünk, így a Csonka tornyot csak kívülről tekintettük meg, de Zolika felolvasta a hozzá kapcsolódó legendát. Arany János szobrának felkeresése közben megálltunk Kossuth Lajos szobránál, ahol megemlékeztünk történelmi szerepéről. Arany szobránál Larion méltatta a költő alakját, majd közös éneklést követően elhelyeztük a koszorúkat.

Néhány kilométer megtétele után megérkeztünk a méhkeréki határátkel helyhez, ahol a román oldalon elég sokat várakoztattak bennünket. Magyarországra belépve úgy éreztük, hogy repül az idő, hiszen alig egy – másfél óra elteltével megérkeztünk Fábiánsebestyénre. A buszon izgatott telefonálgatások folytak, mindenki igyekezett értesíteni szüleit a hazaérkezés várható időpontjáról.

Örömmel, de egyben szomorúan szálltunk le a buszról. Véget ért öt felejthetetlen, furcsa id utazással teli nap, ahol hazamentünk és ugyanakkor hazatértünk.

Hunyadi Mátyás

Created with TheTeachersCorner.net [Crossword Puzzle Generator](http://TheTeachersCorner.net)

Vízszintes

6. Egyszer volt Budán ... (Mátyás-monda címe)
9. A nép ezzel a melléknévvel illette Mátyást
10. A mondák szerint ennek a folyónak a jegén választották Mátyást királlyá
11. A Hunyadi - család címerállata
12. Az utókor így nevezte el apját
14. Fellegvár, Mátyás királyi udvara itt található

Függőleges

1. Ilyen 'színű' volt Mátyás serege
2. Ebbe a városba vitt levelet a fekete holló
3. Meghalt Mátyás, oda az ...
4. Mátyás második feleségének a neve
5. Mátyás nagybátyjának vezetékneme
6. Ebben a városban született Hunyadi Mátyás
7. A Hunyadi-család ebből az erdélyi városból származik
8. V. László által kivégzett testvérének a neve
13. A kolozsvári bírónál ennyi fára írta fel Mátyás a nevét

III. ÉRTÉKELŐ SZAKASZ

2017. június 6.

Értékel óra

A mai napon megtartottuk a tanulmányi kirándulást követ értékel órát, amelyen szóban és fényképek segítségével felidézttük az öt nap eseményeit. A tanulók által készített több száz fotóból néztünk meg néhányat. Az egyéni és a csoportos beszámolók során mindenkinek lehet sége volt elmondani tapasztalatait, majd Projektértékel lapot töltöttünk ki. A szóbeli és írásbeli értékelés kiderült, hogy sikerült megvalósítani a kirándulás el tt kit zött céljainkat. Sikerült az osztályokat szorosabb közösséggé formálni. A tanulók érzékenyebbé váltak a határon túl él magyarság helyzetére, a magyar történelemben véghez vitt megpróbáltatásaikra. A nemzettudat, hazaszeretet erősítése saját, személyes megtapasztalások útján hatékonyabbnak bizonyult, mintha csak a tankönyvekb l szereztük volna az ismereteinket.

Többen megfogalmazták azt a véleményüket, hogy jó lenne valamilyen módot találni arra, hogy a következ tanévben is hasonló kirándulás résztvev i lehessünk. Sajnos, tudjuk, hogy erre pályázati lehet ség nélkül nem lesz alkalmunk, de a reményt nem adjuk fel. Elhangzott több tanulótl, hogy megpróbálják szüleiket rábeszélni, hogy a családi nyaralás színhelye Erdély legyen.

Egyetlen negatív vélemény hangzott el több tanulótl is, miszerint a s r program miatt nem tudták kipiheenni magukat másnapra. De a korán kelés okozta kényelmetlenséget kárpótolta az a rengeteg program és élmény, amelyben mindannyiunknak része volt.

Nemzeti Összetartozás – Határtalanul!

témanap

2017. június 9.

Pénteken került sor a Nemzeti Összetartozás – Határtalanul! elnevezést viselő iskolai szintű témanap megrendezésére. Az előkészítő munkákat és a lebonyolítást a hetedik osztályosok végezték.

A feladatok összeállítását még a kirándulást megelőző hetekben készítettük el, így ezen a héten került sor az egyeztetésre, a feladatok megnevezésére, a helyszínek megjelölésére. Az alsó és a felső tagozatosok számára külön – külön feladatokat készítettünk el, hogy minden résztvevő a korcsoportjának megfelelő nehézséget kapjon. Az elsődleges célunk az volt, hogy ezen a napon mindenki jól érezze magát, a helyszíneken szerzett ismeretekkel bővüljön a tudása.

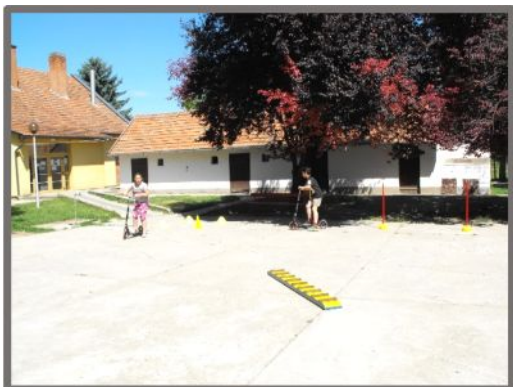
A kilenc, illetve tíz helyszínre tervezett – forgószínpadszerűen lebonyolított – vetélkedőre az osztályok 10-15 fős csoportokba szerveződtek. A csapatok menetlevele a történelmi Magyarország körvonalát ábrázoló kartonlap volt, rajta a kirándulásunk főbb színhelyei. Az alsósok a kék színű, a felsősök a narancssárga színű helységnevek alapján találták meg az állomásokat. Minden felirat néhány fontos információt tartalmazott, ezzel az ismereteiket akartuk bővíteni.

A várakozásnak megfelelően sikertelenül lebonyolítani a rendezvényt. A csapatok puzzle segítségével kirakták a történelmi Magyarországot, játékos sportfeladatokban bizonyíthatták rátermettségüket és ügyességüket.

A vetélkedő záró állomása – a tornateremben – Gyergyóújfalu volt, ahol Julcsi citeramuzsikával kísért közös éneklésre hívtuk az iskola diákjait.

A tanulóktól és a tanároktól érkezett visszajelzések alapján a feladatok mindenkinek elnyerték a tetszését, és köszönetüket fejezték ki a hetedikes tanulóknak felé.

Nagyon elfáradtunk ezen a napon, de kárpótolt bennünket az iskola tanulóinak vidámsága, elégedettsége.

IV. KOMMUNIKÁCIÓ

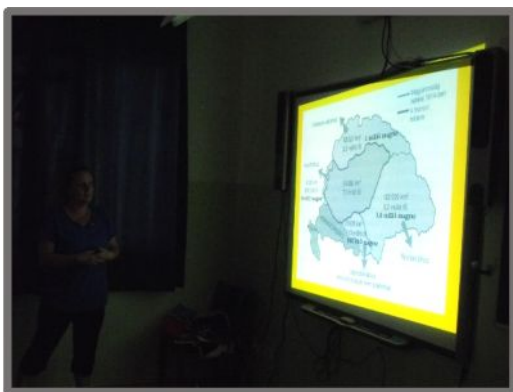
2017. június 7.

Bemutató el adás

A mai nap élménybeszámolós bemutató el adásra hívtuk meg a 6. osztályosokat. A képes úti beszámolót Andi néni kezdte, aki röviden ismertette a HATÁRTALANUL! – Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek pályázat kiíróinak célját. A következő tanévben útnak induló hatodikosok és osztályfőnökeik számára néhány fontos tudnivalót közölt az úti okmányokkal, költ pénzzel és egyéb szervezési feladatokkal együtt.

A bemutatóra felkészült párok napok szerint emelték ki a legemlékezetesebb eseményeket, amelyeket képekkel illusztráltak. Bemutattuk a kirándulást megelőző tevékenységeinket, a csoportmunkáinkat és az „erdélyes füzetünket”. A vetítés közben a tanulók kérdéseire mi, hetedikesek válaszoltunk. Kiemeltük, hogy nagyon gyorsan eltelt az öt nap. Meséltünk a szállásadókról, a helyszínekről, a finom ételekről és a rengeteg látnivalóról.

A vendégek nagy figyelemmel hallgatták a beszámolóinkat. Többen megjegyezték, hogy akár már most útra kelnének.

Média megjelenések:

Kurca televízió 2017. 06. 10. <https://www.youtube.com/watch?v=Gmg26XnzlrA>

Délmagyarország 2017. 07. 01.